

१७ व्यापारसून ते व्याच्या तिशीपर्यंत तुमचे व्यावसायिक आयुष्य कशा प्रकारचे असावे?

हि माहिती
शाळा कॉलेज मधे शिक्षण घेत असणाऱ्यांसाठी
आणि त्यांच्या पालकांसाठी महत्वाची आहे.

@UdyojakMitra

१७ वयापासून ते वयाच्या तिशीपर्यंत तुमचे व्यावसायिक आयुष्य कशा प्रकारचे असावे ?

Slide 2/9

१७ वयापर्यंत शिक्षणावर लक्ष केंद्रित करा

शिक्षण महत्वाचं आहे.

शिक्षणाचा आणि व्यवसायाचा संबंध नसतो. शिक्षण फक्त नोकरीसाठी असते असेही नाही. शिक्षण हुशार करायचं काम करतं.

याचा व्यवसायासाठी प्रत्यक्ष उपयोग जरी नाही झाला तरी यामुळे आलेली हुशारी कामी येते. क्षणाला महत्व नसते वगैरे असल्या गोष्टींना मनावर घेऊ नका.

शिक्षण महत्वाचेच आहे.

भले ९०% नसतील पण नापास तरी होऊ नका.

१७ व्यापासून ते व्याच्या तिशीपर्यंत तुमचे व्यावसायिक आयुष्य कशा प्रकारचे असावे ?

Slide 3/9

१७-२० या व्यात शिक्षण, स्वयंरोजगार
आणि गुंतवणूक यावर भर द्या.

कॉलेज सुरु झाल्यानंतर अभ्यासातून थोडा वेळ मोकळा मिळतो. हॉस्टेल मधे असाल तर उत्तम संधी असते. या काळात स्वयंरोजगारावर भर द्या. काहीतरी विकायला सुरुवात करा. आपल्या मित्रमंडळीमधे, कॉलनीमधे, परिसरामध्ये काय विकू शकता याचा विचार करा आणि सुरुवात करा. यात नफ्याचा जास्त हिशेब न करता शिकण्याला प्राधान्य द्या. यासोबतच दर महिन्याला शेअर्स, म्युच्यूअ फंड यामधे थोडीथोडी गुंतवणूक करत रहा. हि गुंतवणूक तुम्हाला १०-१५ वर्षांनी कामाला येणार आहे. महिन्याला पन्नास हजार कमवा, लाख रुपये कमवा असल्या जाहिरातींपासून दूर रहा. यात कोणतेही भविष्य नाही. चुकूनही पैशाच्या अमिषाला बळी पडू नका.

१७ व्यापासून ते व्याच्या तिशीपर्यंत तुमचे व्यावसायिक आयुष्य कशा प्रकारचे असावे ?

Slide 4/9

२०-२३ या व्यात शिक्षण, व्यवसाय आणि गुंतवणूक

या व्यात शिक्षण शेवटच्या टप्प्यात आलेले असते.

या काळात आपल्या स्वयंरोजगाराच्या जरा चांगल्या व्यवसायाचे स्वरूप देण्याचा प्रयत्न करावा. शिक्षण चालू असल्यामुळे बाहेर जाता येणार नाही. व्यवसायाचा पसारा वाढवण्याचा प्रयत्न करावा. प्रोडक्ट्स वाढवा, सर्विसेस वाढवा, ग्राहकसंख्या वाढवण्याचा प्रयत्न करा ई. या काळात नफा तोटा याचा योग्य हिशेब मांडायला शिका. आता नुकसान झालं नाही पाहिजे. गुंतवणूक पहिल्यापेक्षा थोडी वाढवत न्यावी. या काळात नवनवीन संकल्पनांवर सुद्धा काम करा. नवनवीन प्रयोग अमलात आणा.

१७ वयापासून ते वयाच्या तिशीपर्यंत तुमचे व्यावसायिक आयुष्य कशा प्रकारचे असावे ?

Slide 5/9

२३-२५ या वयात व्यवसायाचे

यांगल्या व्यवसायात रूपांतर करा.

या पद्धतीप्रमाणे काम केलंत तर आत्तापर्यंत तुम्हाला व्यवसायाचा सहा वर्षाचा अनुभव आलेला असेल. म्हणजे तुम्ही व्यवसायासाठी परिपूर्ण झालेले असाल. आता आपला पहिला व्यवसाय आणखी मोठ्या स्तरावर सुरु होऊ शकतो का बघा. आता एखादे शॉप घेता येते का, ऑफिस घेता येते का बघा. **दिखावा करण्यासाठी काहीही करू नका.** फक्त आणि फक्त व्यवसायाचा विचार करा. यासोबतच आणखी काही डोक्यात असलेल्या संकल्पना कशा प्रकारे अमलात आणता येतील याचा विचार करा. पहिला व्यवसाय आत्तापर्यंत टिकलेला असलाच पाहिजे असे नाही. कदाचित सहा वर्षात तुम्ही तीन चार **वेगवेगळे प्रयोग** केलेले असू शकतील. त्यातील एखादा आता तुम्ही सेटल केला असेल. त्याला मोठे स्वरूप देण्याचा प्रयत्न करा. **गुंतवणूक चालू ठेवा.**

१७ व्यापासून ते व्याच्या तिशीपर्यंत तुमचे व्यावसायिक आयुष्य कशा प्रकारचे असावे ?

Slide 6/9

२५-३० या वयात व्यवसायाला मोठे स्वरूप घा

आता तुमच्या व्यवसायाला मोठे रूप घायला सुरुवात करा.
मार्केट वाढवा. ग्राहक वाढवा. उलाढाल वाढवण्याचे उद्दिष्ट निश्चित करा.
जोडीला आणखी काही व्यवसाय सुरु करण्याचा प्रयत्न करा.
मागच्या काही वर्षात बन्याच संकल्पना सुचलेल्या असतील.
त्यावर टप्प्याटप्प्याने काम सुरु करा. ३० नंतर किमान दोन ते तीन
लहान मोठे व्यवसाय असतील आणि चांगली गुंतवणूक झालेली असेल
असे नियोजन तयार करा.

तीस नंतर काय हे सांगण्याची गरज नाही. मलाही एवढाच अनुभव आहे
म्हणून मी तेवढेच सांगू शकतो. पण एकदा दहा बारा वर्षांचा अनुभव
आल्यानंतर पुढे कसे जायचे याचे मार्गदर्शन करण्याची गरज राहत नाही.

१७ व्यापासून ते व्याच्या तिशीपर्यंत तुमचे व्यावसायिक आयुष्य कशा प्रकारचे असावे ?

Slide 7/9

काही महत्वाच्या टिप्स

१. **व्यवसायात शॉटकत नसतो.** कमी कालावधीत खूप सारा पैसा कमावण्याच्या नादाला लागू नका. या मार्गावर खूप जणांचं दिवाळं निघालेलं आहे. कित्येक जण या शॉटकटच्या नादाला लागून आपली चार पाच वर्षे वाया घालवून बसलेले आहेत. आयुष्याची चार पाच वर्षे वाया जाणं किती त्रासदायक असतं हे नंतर लक्षात येऊन फायदा नाही. आधीपासून अशा गोष्टींपासून दूर रहा.
२. **व्याच्या २५ पर्यंत व्यवसाय जास्तीत जास्त शिकणे यालाच प्राधान्य द्या.** पैशाच्या मागे धावू नका. हे वय व्यवसायातून पैसा कमावण्याचे नसून व्यवसाय शिकाऱ्याचे आहे. पैसा मिळतोच पण यापेक्षा जास्त व्यवसायातील बारकावे माहित होणे आवश्यक असते. कौशल्यविकासावर लक्ष केंद्रित करा.

१७ व्यापासून ते व्याच्या तिशीपर्यंत तुमचे व्यावसायिक आयुष्य कशा प्रकारचे असावे ?

Slide 8/9

३. मी १३ वर्षाचा कालावधी सांगितला आहे.

कॉलेजमधील मुले हे वाचत असतील तर ते तीन चार वर्षे पुढे आलेले आहेत. अशांनी उशीर झाला असे समजण्याची गरज नाही. आत्तापासून हाच मार्ग सुरु करा. व्याच्या विचार न करता कालावधीचा विचार करून पुढचे नियोजन करा .

४. हि माहिती जशी शाळा कॉलेज मधील मुलांसाठी आहे तशीच पालकांसाठीसुद्धा आहे. आपल्या मुलांना लहान व्यापासूनच कमवायची सवय लावा. व्याच्या तिशीपर्यंत ते सेटल झालेले व्यावसायिक असतील. त्यांचं स्ट्रगल शिक्षणाच्या काळातच संपूर्ण.

१७ वयापासून ते वयाच्या तिशीपर्यंत तुमचे व्यावसायिक आयुष्य कशा प्रकारचे असावे ?

Slide 9/9

५. मी व्यवसायात २४ व्य वर्षी आलो.

मला आजही मी चार वर्षे उशीर केला अशी खंत वाटते.

पण त्यावेळी हे सांगायलाच कुणी नव्हतं.

उगाच लांबवू नका. व्यवसायाला जेवढी लवकर सुरुवात करता येईल तेवढी लवकर करा. तुम्हाला वयाच्या १७ ते २३ या वयात जास्त कष्ट घ्यायचे आहेत, या काळात तुमचे मित्र मजा करत असतील.

पण यानंतर तुम्ही एक समाधानी आयुष्य जगत असाल आणि तुमचे मित्र ९ ते ६ च्या कामावर जुंपलेले दिसतील.

विचार करा. आता कि उद्या...

व्यवसाय साक्षर व्हा... उद्योजक व्हा... समृद्ध व्हा...